O scurtă poveste romanțată a blocului Rădulescu – Maicu

Cunosc bine blocul Rădulescu-Maicu și istoria lui, deoarece am locuit în el. Și nu oriunde, ci chiar în apartamentul arhitectului Corneliu Rădulescu (Bibi), în camerele pentru servitori de la ultimul etaj, când eram student în anii 80. Nu mai trăia Corneliu Rădulescu (a murit în 1973), era doar soția lui în marele apartament, Doamna Maria Rădulescu, de care m-a legat o profundă admirație și o imensă afecțiune.

Doamna Maria Rădulescu a fost scriitoare și traducătoare, o mare specialistă și traducătoare a lui Andre Gide, în special. Avea 90 de ani când am ajuns eu la dânsa. Verișoara Magdalenei Rădulescu, pictoriță și sculptoriță cunoscută aceasta, discipolă a lui Bourdelle, în Academia căruia de la Paris a și studiat, de altfel. De aceea o parte dintre colecțiile Magdalenei Rădulescu erau în marele apartament din Batiștei 11, un adevărat muzeu pe care doar apropiații Doamnei îl știau. Și mă bucur să știu că acest mare apartament e încă în proprietatea urmașilor familiei, cu siguranță și cu toate comorile din el.

Doamna Maria Rădulescu, Eliade, Noica, Acterienii

Doamna Maria Rădulescu era membra înstărită a grupului lui Mircea Eliade, Noica, Acterienii, și adesea îi ajuta cu bani, îi invita la masă sau îi lăsa să doarmă la dânsa pe canapea sau pe jos, pe covor, când rămâneau prea târziu. Aici am întâlnit pe ultimii adevărați aristocrați ai spiritualității interbelice românești care încă mai trăiau prin anii 80, mai toți de vârsta Doamnei: academicieni (Domnul Geo, în special), scriitori, arhitecți. Toți adevărate personaje de roman. Nu am avut atunci inspirația să scriu într-un caiet tot ce am auzit acolo, și care va fi pierdut pentru totdeauna...

Chiar și la 90 de ani, se intuia cu ușurință frumusețea Mariei Rădulescu din tinerețe, și apoi din tot restul vieții, de altfel. S-a măritat de tânără cu Corneliu Rădulescu, un arhitect cunoscut în acele vremuri. Mergeau des la Paris, unde aveau o mașină decapotabilă atât de frumoasă, încât ajunsese cunoscută în marele oraș. Erau frumoși amândoi. Citeam în ziarele mondene ale Parisului pe care încă le păstrase Doamna Maria Rădulescu cum „la mystérieuse et ravissante blonde étrangère est venue de nouveau à Paris, accompagnée par son éblouissant mari turc (Corneliu Rădulescu era foarte brunet, și pentru francezi toți brunetii sunt turci), et sont arrivés au Théâtre Montparnasse dans leur fameuse voiture décapotable...”

Arhitectul Corneliu Rădulescu și blocul lor din Batiștei

Arhitectul Corneliu Rădulescu a fost, printre altele, unul dintre autorii planului pentru construirea cartierului de blocuri joase din Florească. Numele de compozitori ale străzilor de acolo au fost date de el, familia având adânci legături cu muzica clasică. De altfel, unicul lor fiu, distinsul pianist și profesor la Conservator, Corneliu Rădulescu, a dus mai departe tradiția muzicală. A fost căsătorit cu pianiste cunoscute, cu Suzana Szörenyi, iar după moartea acesteia cu Oana Rădulescu Velcovici.

Corneliu Rădulescu a fost prieten bun cu un arhitect acum mai cunoscut decât el, Horia Maicu. Împreună au conceput blocul din Batiștei 11, știind dinainte că îl construiesc pentru ei înșiși și pentru familiile lor, înainte de toate. Și, dacă îmi aduc bine aminte, cred că au mai venit și alți arhitecți în bloc.

Se pare că a fost primul bloc din București cu piscină pe acoperiș. Nu-mi mai aduc aminte acum dacă piscina era pentru toți locatarii sau doar pentru el și pentru Horia Maicu. Oricum, comuniștii au desființat urgent acea decadență burgheză, așa că problema accesului la scăldat deasupra Bucureștiului s-a rezolvat de la sine.

Soția arhitectului Horia Maicu

Corneliu Rădulescu și-a păstrat pentru el apartamentul cel mai spectaculos, pe două niveluri la ultimul etaj, Horia Maicu luând unul mult mai mic, la etajul de dedesubt. Nici Horia Maicu nu mai trăia când am ajuns eu acolo, era doar soția lui, el murise de câțiva ani deja. De la ea am cumpărat o parte din biblioteca arhitectului Horia Maicu.

Pe atunci nu mă interesau arhivele tehnice de arhitectură, așa că nu le-am dat nicio atenție, de la ei am cumpărat alte cărți. Țin minte că am dat 17,000 de lei pe ele, bani cu care atunci îți puteai cumpăra o garsonieră în București. Toate economiile alor mei, strânse într-o viață ca să-mi cumpere mie susmenționata garsonieră după facultate...

Dar Marele Dicționar de Arhitectură al lui Viollet-le-Duc a ajuns la scurt timp la Dinu Patriciu, pe atunci profesor la Ion Mincu, așa că am recuperat o parte din „investiție". L-am vândut cu 13,000 de lei. Pe restul le-am păstrat eu (un coșmar logistic la fiecare mutare), câteva încă pe rafturile bibliotecii de la birou, ca să stea departe de curiozitatea exfoliantă a micilor mei copii. Iar despre arhiva tehnică a lui Horia Maicu, tocmai am citit un articol în Historia că a fost salvată in extremis și aproape integral de la gunoi... (George Butunoiu – decembrie 2023)